

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

6. An Confessarius teneatur sequi pœnitentis opinionem? Et an
Confessarius non proprius, ut regularis, & non proprii Pastores, & Parochi,
peccet mortaliter, vel tantum venialiter, si pœnitentem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

prohibeat. Probatur: nam circa potestatem, ac iurisdictionem Sacerdotis ad absolvendum penitentem, sine qua nulla est absolutio, & Sacramentum Penitentiae est invalidum, multae sunt opiniones probabiles, qualis est asserens, in articulo mortis simplicem Sacerdotem posse absolvi penitentem, etiam praesente Sacerdote approbato, vel proprio; & asserens approbatum in vna Diocesi, posse in altera audire Confessiones habentium Bullam Cruciatam, eoque absolvi; sed has licitum est sequi, quoties se obtulerit occasio, etiamsi tutius esset penitentem in articulo mortis absolvi a Sacerdote proprio, & habentem Bullam Cruciatam absolvi ab approbato in Diocesi, in qua est, & ad quam pertinet: ergo, &c. Minor probatur: nam tales non solum asserunt probabiler, huiusmodi Sacerdotem habere potestatem, & iurisdictionem; sed etiam posse licite absolvi: sed opiniones probabiles asserentes licitum esse aliquid facere, licitum est sequi: ergo & praedictas. Confirmatur: nam, etiamsi in re falsa essent praedictae opiniones, tamen iuxta doctrinam sumptam ex leg. *Barbarius. de officio Praetoris*, de qua vide Caietanum in *summa, verb. Absolutionis impedimenta*, communis error ortus ex opinione probabili factus est ad gestorum per dictum Sacerdotem valorem, & stante opinione probabili Ecclesia confert tali Sacerdoti iurisdictionem: ergo praedictas opiniones sequens tutus in conscientia esse potest, & prudenter existimare, sufficienter cauere periculum damni spiritualis proximi, quod quamvis re ipsa esset, non imputaretur ipsi secundum prudentiam (quae non obligat ut semper cum euidencia operetur) agentis: alias qui domicilium habens in vno loco, ad alium se recipit moraturus ibi per annum, interimque volens matrimonium contrahere cum foemina, quae idem fecit, non esset de suo matrimonio, nec in conscientia tutus, siue eligeret, ut suo matrimonio assisteret, Parochum proprii domicilij, siue Parochum loci, ad quem ipse, & foemina se receperant; sunt enim de Parocho, qui debet assistere diuersae opinioni: sed hoc est falsum; quia talibus opinionibus stantibus valida sunt gesta per quemlibet ex illis Parochis: ergo, &c. Hinc colligitur, cur non sit licitum baptizare in nomine Genitoris, &c. nisi forte vtgeat aliqua necessitas, & minister non sciat nisi illam formam; licitum tamen sit absolvi accedentem ad Sacramentum Penitentiae cum sola attritione cognita; idem est, cum sunt opiniones probabiles circa iurisdictionem Sacerdotis ad absolvendum. Ratio enim est: quia illud non permittit communis usus, & consuetudo Ecclesiae, nisi in casu necessitatis; hoc vero permittit, sique hoc fieri potest licite. Ita *Serita loc. cit.* Vide etiam nouissimè *Fragosum de Regim. Reip. Chr. tomo 2. part. 2. lib. 8. disp. 19. §. 1. num. 23.*

7. Nota tamen, quod, etiamsi standum esset in prima sententia, concedit ipse Marchant, *vbi supra, quest. 5.* quod aliquando, vti licet iurisdictione tantum probabili: sic enim ait: [In tribus ferè casibus licet vti iurisdictione tantum probabili, etiam relicta certa; nimirum, ut bono penitentis consulatur; ut damnus euitetur; in congrua necessitate. Primum itaque, ut bono penitentis consulatur, ex. g. quia indiget consilio, adiutorio, doctrina solatio spirituali, singulari secreto; nec expedit, ut qui certam habet iurisdictionem modo hic, & nunc audiat eius Confessionem. Secundò, ut damnus euitetur; ut pote, ne complex in cognitionem veniat, aut penitens in aliquam auctorem, vel damnosam suspensionem Confessarij incidat. Item, quia forte non confitebitur alteri, aut integram Confessionem non faciet. Tertio, in necessitate congrua: vt, quia implendum est praecipuum *Tom. VII.*

ptum, aut Indulgentia particularis lucrificanda, aut quia timetur non fore postea opportunum tempus confitendi, &c. Aduertendum verò, siadit Sacerdos, qui aequè bene audire possit, & certam iurisdictionem habeat, tunc Sacerdotem, qui tantum probabilem habet, debere abstinere.] Hæc Marchant, quæ aliquantum molliunt rigorem primæ sententiæ, quæ, vt verum fatear, nimis vtget, & validis fuscitur rationibus, vnde in praxi non esse deserendam puto.

RESOL. VI.

An Confessarius teneatur sequi penitentis opinionem? Et an Confessarius non proprius, vt Regularis, & non proprii Pastores, & Parochi, peccet mortaliter, vel tantum venialiter, si penitentem habentem pro se opinionem probabilem, nollet absolviere? Et an hoc etiam procedat, si Confessarius falsam esse opinionem penitentis existimat, si tamen probabilis reputetur inter Doctores probata auctoritatis? Ex part. 2. tr. 13. Ref. 11.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè cum Montefino in *2. quest. 5. disp. 29. num. 198.* Syluio in *3. p. 9. art. 2. quart. 4. cas. 2.* Basilio Pontio de *matrim. lib. 4. cap. 25. num. 8.* Salas in *p. 2. q. 21. tr. 8. sect. 9. à num. 82.* Valentia *tom. 3. disp. 5. q. 7. punct. 4. in fine.* Azotio *tom. 1. lib. 2. cap. 17. quest. 10.* Villalobos in *sum. tomo 1. tract. 1. dub. 12. num. 1.* Suarez in *3. part. tomo 4. disp. 12. sect. 5. num. 4.* Perez in *Laurea Salmantina, certam. 10. cap. 13. num. 97.* Nugno in *addit. ad 3. part. 9. 8. a. 4. dub. 4.* Fernand. in *exam. Theol. part. 3. cap. 6. §. 9. n. 25.* Cominch. de *Sacram. disp. 8. dub. 17. n. 135.* & alij communiter; quia quoties Confessarius potest licite absolutionem impendere, ad illam exigendam habet ius iustitiæ penitens.

4. Et licet Valquez in *p. 2. tomo 1. disp. 62. cap. 7. num. 40.* Montefinus in *p. 2. disput. 29. q. 5. numero 159.* & Salas *vbi supra*, putent solum peccare venialiter Confessarium non proprium, si penitentem habentem pro se opinionem probabilem, nollet absolviere: ego tamen verius cum Sancto in *selectis, disp. 33. num. 54.* & Sanchez in *sum. tom. 1. lib. 1. cap. 9. num. 24.* puto peccare mortaliter, si de mortalibus sit facta confessio: nam onus graue esset penitentem obligare ad sua detergenda crimina alio Confessario absque necessitate.

3. Et hoc etiam procedit contra Rodriguez, etiamsi Confessarius falsam esse opinionem penitentis existimaret, si tamen probabilis reputetur inter Doctores probata auctoritatis, vt docet Valentia in *2. 2. disp. 5. q. 7. punct. ult. in fine* Sanchez, & Sanctus *vbi supra*, & alij. Et hæc omnia supradicta vera sunt, non solum in Confessario proprio penitentis, sed etiam in non proprio, vt sunt Regularis, & alij non proprii Pastores & Parochi, quicquid alij asserant. Vide Doctores citatos.

RESOL. VII.

An sit opinio probabilis asserere in articulo mortis, praesente Parocho, posse quemlibet Sacerdotem absolvi moribundum? Ex parte 4. tract. 4. & Milc. Ref. 161.

§. 1. **A**loysius Turrianus in *select. disp. cen. 2. censura Theol. dub. 77.* docet hanc opinionem esse *A 3* improbabili